

Szabó Sándor¹, Kovács Zoltán², Tóth Rudolf³

A NATO TAGORSZÁGOK KORSZERŰ MŰSZAKI TECHNIKAI ESZKÖZEI ÉS FELSZERELÉSEI VII.⁴

A műveleti tevékenységek támogatási feladatai között meghatározó szerepet játszik a műszaki támogatás. A műszaki feladatok szakszerű, gyors végrehajtásával megteremthetjük a csapatok számára szükséges mozgás-, manőverszabadság feltételeit, akadályozhatjuk az ellenség mozgásszabadságát, fokozhatjuk saját csapataink túlélőképességét⁵ és biztosíthatjuk a csapatok számára szükséges infrastrukturális feltételeket, valamint a környezetvédelemre vonatkozó előírások betartását.

A fenti feladatok végrehajtásához a műszaki csapatoknak korszerű műszaki technikai eszközökre és anyagokra van szüksége. Jelen írással – kollegáimmal közösen – szeretnék folytatni a megkezdett „hosszabb bemutató sorozatot”, melynek keretén belül röviden felvillantánánk a NATO tagországok műszaki csapatainál rendszeresített korszerű műszaki technikai eszközöket, anyagokat, valamint alkalmazásuk lehetőségeit, melyek a fenti célkitűzések hatékony megvalósítását hivatottak biztosítani.

MODERN TECHNICAL DEVICES (TOOLS) AND EQUIPMENT OF THE NATO MEMBER COUNTRIES VII.

Engineer support is the most important part of the combat support and combat service support.

It includes all special tasks and activities that have to be fulfilled during the preparation and execution of the combat missions and operations other than war as engineer pre-conditions for the success of the activities of the troops.

The goal of engineer support on the battlefield is to:

- *maintain and enhance the ability of our own troops to survive;*
- *hinder the movement and activities of the enemy;*
- *participate in the military construction, environmental protection and in other activities eliminating the consequences of natural disasters*

by using the fielded or specially allocated engineer and other military equipment.

To the execution of the above tasks the engineer troops need modern mechanical-technical devices and equipment.

We would like to continue a longer series with our article, in which we intend to show shortly the most modern mechanical-technical devices, equipment established by NATO member states' engineer troops.

These modern devices and equipment help to realize the goals of engineer support.

Kulcsszó: műszaki támogatás, műszaki technika, műszaki eszközök, műszaki anyagok, átkelés, híd

Keywords: Engineer Support, Engineer Troops, engineer (technical) equipment, crossing, bridge

¹ Nemzeti Közszolgálati Egyetem, E-mail: szabo.sandor@uni-nke.hu

² Nemzeti Közszolgálati Egyetem, E-mail: kovacs.zoltan@uni-nke.hu

³ Nemzeti Közszolgálati Egyetem, E-mail: toth.rudolf@uni-nke.hu

⁴ Bírálta: Prof. Dr. Padányi József mk. dandártábornok

⁵ Kovács Tibor: A túlélőképesség fokozásának műszaki feladatai. Hadtudomány, 2004/1. szám. 114–122. oldal.

BEVEZETÉS

Cikksorozatunk előző részében ismertettük a „kísérőhidak” csoportjába tartozó korszerű M-18 DRY SUPPORT BRIDGE (DSB) – „SZÁRAZ TÁMOGATÓHÍD” rendeltetését, főbb jellemzőit és alkalmazási elveit. Jelen írásunk – az előző folytatásaként – szintén a „kísérőhidak” csoportjába tartozó – a rohamhidak leváltására alkalmazható hídépítő eszközök jellemzőivel, alkalmazási elveivel ismerteti meg az olvasót.

A rohamhidak alkalmazásánál említettük, hogy alkalmazásukra az a jellemző, hogy a rohamozó alegység akadályon való átjutása után a rohamhidat felszedik és az követi a támadó köteléket, felkészülve a következő akadály leküzdésére. A követő lépcső ennek megfelelően csak a „kísérőhidak” által létesített átkelőhelyek alkalmazásával képesek az akadályok leküzdésére. A harcászati-hadműveleti elveknek megfelelően a rohamhidak leváltására tervezett kísérőhidak paramétereinek is meg kell felelni (teherbírás, átbocsátóképesség szempontjából stb.) az alkalmazott technikai eszközök paramétereinek. Ennek megfelelően a kísérőhidak fejlesztése a rohamhidak fejlesztésével párhuzamosan került végrehajtásra.

PONT d'ACCOMPAGNEMENT SUR REMORQUE (PAR70) – KÍSÉRŐHÍD UTÁNFUTÓN^{6, 7, 8}

A PAR70 típusú hídkészlet a Constructions Industrielles de la Méditerranée (CNIM) cég fejlesztése. A PAR70 egy gyors telepítésű, MLC70 besorolású, 19,5 m hosszú híd, melynek érdekessége, hogy a híd szállítása, telepítése egy speciálisan kialakított „félpótkocsi”-val történik.

1. sz. kép PAR70 hídkészlet⁹

Az új hídkészlet fejlesztését az 1992-ben – a 36 t tömegű AMX-30 típusú harckocsi leváltására – hadrendbe állított 54,6 t tömegű AMX-56 Leclerc típusú harckocsi indokolta. A francia haderőben rendszeresített Pont Automoteur d'Accompagnement (PAA) – Őnjáró támogató híd teherbírása (maximum 45 t), már nem felelt meg a harcászati elvárásoknak és leváltását a PAR70 típusú hídszerrel oldották meg.

⁶ Forrás: [⁷ Forrás: <http://www.docin.com/p-33891477.html> 2012.09.02.](http://www3.janes.com/subscribe/jmvl/doc_view.jsp?K2DocKey=/content1/janesdata/yb/jmvl/jmvl0159.htm@current&Prod_Name=JMVL&QueryText=%3CAND%3E%28%20%3COR%3E%28%28%5B80%5D%28%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%2C+%28%5B100%5D+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+title%29+%3CAND%3E+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%29%29%29%2012.07.04.</p></div><div data-bbox=)

⁸ Forrás: Pont d'Accompagnement sur Remorque Classe 70 a CNIM cég termékismertetője.

⁹ Forrás: <http://www.wszx.cn/uploadfile/200512322232322.JPG> 2012.07.03.

2. sz. kép Önjáró támogató híd¹⁰

3. sz. kép Önjáró támogató híd szállítható „póthídja”¹⁰

Az új hídrendszer tervezése során a francia mérnökök támaszkodtak a meglévő rendszeresített és jól bevált szerkezeti elemek széleskörű felhasználására. Ennek megfelelően az Automoteur d'Accompagnement (PAA) – Önjáró támogató híd elemei közül megtartották a híd telepítőrendszerét, felhasználták az ott alkalmazott ollós szerkezetű hidat oly módon, hogy teherbírását MLC70 osztálybasorolásúra növelték. A hídrendszer szállítására pedig a PFM hídszerkezethez rendszeresített Renault TRM 10 000 (6 × 6) típusú vontatójárművet és a pontont szállító félpótkocsit alkalmazták.¹¹ A rendszer új elemének a félpótkocsin elhelyezett hidraulikus rendszert működtető erőforrás, valamint a félpótkocsi telepítőkerete számít.

A CNIM PAR 70 vontatott kísérőhíd MLC70 terhelési osztályba sorolású, nyompályás szerkezetű, ollós rendszerű, két szimmetrikusan összehajtott hídrészből áll. A nyitott híd hossza 19,5 m, szélessége 3,6 m, mely speciális oldallemezek alkalmazásával 4 m-re növelhető. A híd körülbelül 18 m széles akadály áthidalására képes. A hidak összevetésével jelentősen növelhető a leküzdhető akadály szélessége.

4. sz. kép PAR70 hídkészlet telepítése¹²

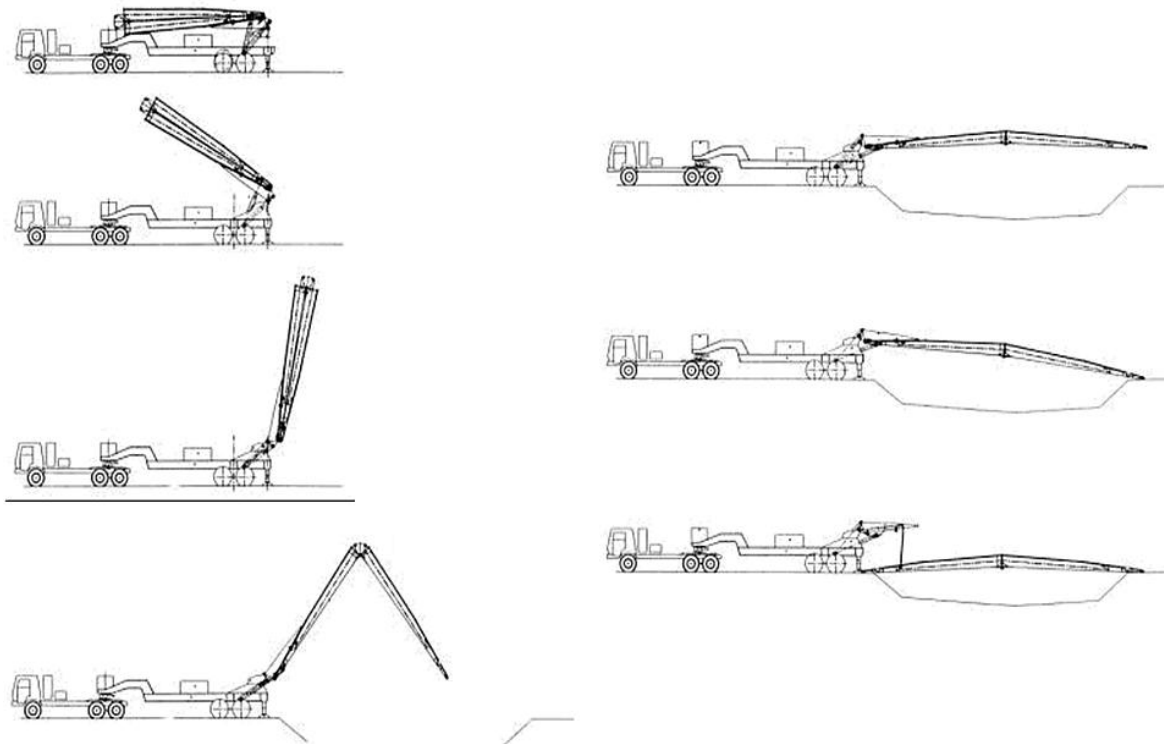
5. sz. kép PAR70 hídkészletek összevetése¹²

A híd telepítése a telepítő jármű hídtengetybe állításával kezdődik. A félpótkocsi kitalpalását követően először az összecukott két fél hídrészt függőleges helyzetbe állítják, majd a fél részek nyitásával egy időben az akadály túlsó felére eresztik a nyitott hídszerkezetet. A telepítés a hídszerkezet innenső parti hídfőre történő leeresztésével fejeződik be. A híd telepítése során a stabilitást (a keletkező nyomatékok kiegyenlítését) a vontatójármű és a félpótkocsi tömege biztosítja.

¹⁰ Forrás: <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=49&t=1684> 2012.09.06.

¹¹ Lásd bővebben: Szabó Sándor, Kovács Tibor: „A NATO tagországok korszerű műszaki technikai eszközei és felszerelése III.” című írásban. Műszaki Katonai közlöny Online 2012. 2. szám 3–22. oldal. <http://hhk.uni-nke.hu/downloads/kiadvanyok/mkk.uni-nke.hu/pdfanyagok2012september/2012.%202%20szam%20ossz.pdf>.

¹² Forrás: http://www3.janes.com/subscribe/jmvl/doc_view.jsp?K2DocKey=/content1/janesdata/yb/jmvl/jmvl0159.htm@current&Prod_Name=JMVL&QueryText=%3CAND%3E%28%20%3COR%3E%28%28%5B80%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%2C+%28%5B100%5D+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+title%29+%3CAND%3E+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%29%29%29 2012. 07.04.

1. sz. ábra A PAR70 telepítésének mozzanatai¹³

Miután a hidat telepítették a háromfős kezelőszemélyzet két tagja elhelyezi a hídon a speciális oldallemezeket és iránymutató lámpákat a tartóoszlopokkal.

A híd mindkét nyompályájának szélessége 1,523 m. A híd telepítése során a hídfők legnagyobb szintkülönbsége nem haladhatja meg a ± 3 métert. A híd telepítési ideje 6 perc, felmálházása a híd mindkét oldaláról lehetséges.

PAR70 hídkészlet főbb adatai ^{13,14}	
Méretek és tömegek	
Szerelvény (vontató+vontatmány)	
Hossz	18 m
Szélesség	3,6 m
Magasság	3,9 m
Tömeg	
▪ szerelvény (terhelten)	35 000 kg
▪ félpótkocsi (terhelten)	23 000 kg
▪ vontató	12 000 kg
Sebessége	
▪ műúton	~ 80 km/h
▪ terepen	~ 25 km/h

¹³ Forrás: http://www3.janes.com/subscribe/jmvl/doc_view.jsp?K2DocKey=/content1/janesdata/yb/jmvl/jmvl0159.htm@current&Prod_Name=JMVL&QueryText=%3CAND%3E%28%20%3COR%3E%28%28%5B80%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%2C+%28%5B100%5D+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+title%29+%3CAND%3E+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%29%29%29 2012. 07.04.

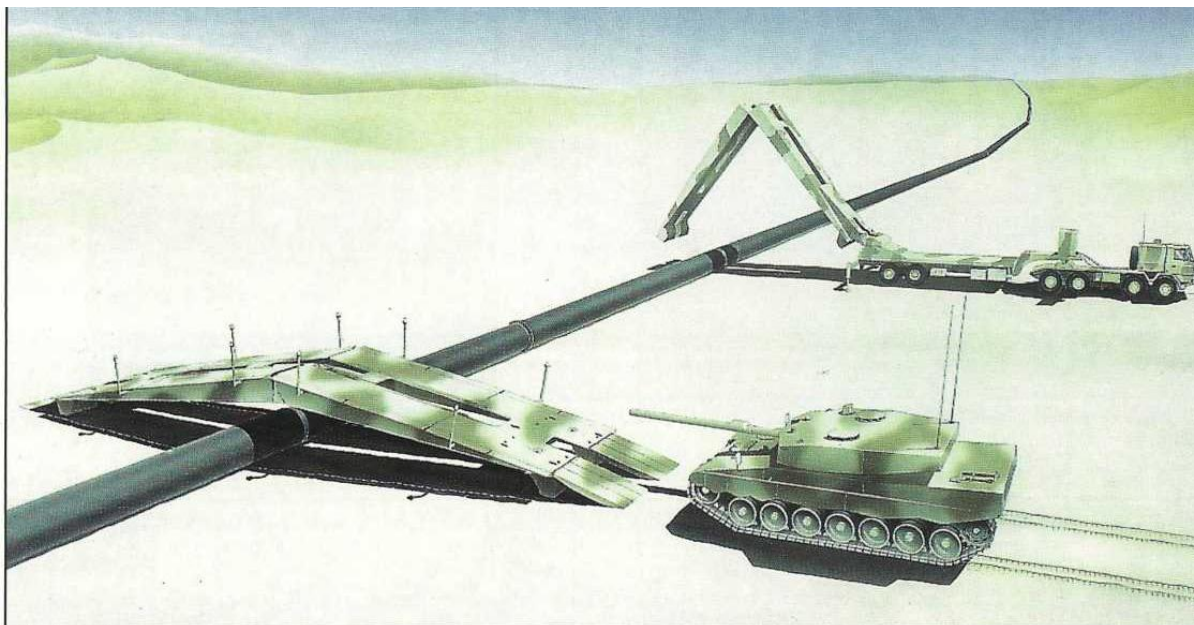
¹⁴ Forrás: <http://www.docin.com/p-33891477.html> 2012.09.02.

Híd	
Hossz	
▪ telepítve	19,5 m
▪ áthidalható akadály	~ 18 m
Szélesség	
▪ útpálya (oldallemezekkel)	4 m
▪ nyompálya	1,523 m
Magasság	
▪ telepítve	1,15 m
Tömeg	
▪ híd	9000 kg
Teherbírás	
	MLC70
A hídfők közötti szintkülönbség	
	± 3 m
Telepítési idő	
	~ 6 perc
Kezelőszemélyzet	
	3 fő

Opcionális lehetőségként a megrendelő igényeinek megfelelően a hídrendszer rendelhető:¹⁵

- félpótkocsi összkerék-meghajtással is (10×10 meghajtás);
- a vontatójármű és a félpótkocsi központi gumiabroncsnyomás-szabályzó rendszerrel is;
- lehetőség van csővezeték áthidaló híd változat megrendelésére is, mely magában foglal négy emelőtámaszt, amelyek lehetővé teszik a híd és a feljárók kézi erővel történő megemelését.

2. sz. ábra A PAR70 csővezeték áthidaló hídja¹⁶

¹⁵ Forrás: http://www3.janes.com/subscribe/jmvl/doc_view.jsp?K2DocKey=/content1/janesdata/yb/jmvl/jmvl0159.htm@current&Prod_Name=JMVL&QueryText=%3CAND%3E%28%3COR%3E%28%28%5B80%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%2C+%28%5B100%5D+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+title%29+%3CAND%3E+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%29%29%29 2012. 07.04.

¹⁶ Forrás: Pont d'Accompagnement sur Remorque Classe 70 a CNIM cég termékismertetője, 4. oldal.

A PAR70 kísérőhíd alkalmas a meglévő rohamhidak kis teherbírású hídjainak lecserélésére is, mellyel a híd teherbírása MLC70 osztálybasorolásúra növelhető.

A hídrendszer kiválóan alkalmas logisztikai útvonalakon a rohamhidak kiváltására, valamint jól alkalmazható békefenntartó műveletek, illetve katasztrófavédelmi feladatok végrehajtása során is.¹⁷

PONT D'ASSAULT MODULAIRE (PTA) / SYSTEME DE POSE RAPIDE DE TRAVURES (SPRAT) – MODUL ROHAMHÍD (PTA) / GYORSTELEPÍTÉSŰ HÍDRENDSZER (SPRAT)^{18, 19, 20}

A Pont d'Assault Modulaire (PTA) – Modul Rohamhíd (PTA) rendszer a Systeme de Pose Rapide de Travures (SPRAT) – Gyorstelepítésű Hídrendszer (SPRAT) néven is ismert.

A hídrendszer fejlesztési elképzelései az 1990-es évek végéig nyúlnak vissza, amikor is a francia hadsereg az új harcászati követelményeknek megfelelően megrendelést adott a Constructions Industrielles de la Méditerranée (CNIM) cégnek egy gyorsan telepíthető, nagy mobilitású rohamhíd-rendszer kialakítására. A szerződést 2003-ban írták alá, mely szerint a CNIM cég 18 hídkészletet szállít a francia haderő részére 2013-ig. Finanziális okok miatt a megrendelést 10 készletre csökkentették. Jelenleg az eszköz csapatpróbája folyik.

A hídrendszer alaprendeltetése a francia haderőben rendszeresített gumikerekes és lánctalpas eszközök különböző szélességű száraz és vízi akadályokon való gyors átjuttatása, beleértve a Leclerc harckocsit is. Alaprendeltetése mellett kiválóan alkalmazható a béketámogató műveletek, valamint katasztrófavédelmi feladatok végrehajtása során is.

A hídrendszer egy speciálisan kialakított 5 tengelyes, 10x10 kerékmeghajtású, független kerékfelfüggesztésű alvázon került elhelyezésre, mely fel van szerelve szervokormányval és központi gumiabroncsnyomás-szabályozó rendszerrel, amely biztosítja a kiváló terepjáróképességet és a magas szintű mobilitást.

A rendszer érdekessége, hogy a tervezők szakítottak a „hagyományokkal” és a hídrendszert nem lánctalpas, hanem gumikerekes járművön helyezték el. Tervezői szerint kialakítása, működése a világon egyedülálló.

A CNIM két változatot dolgozott ki a francia hadsereg részére.²¹ Mindkét változat a speciálisan kialakított gumikerekes alvázon került elhelyezésre. A PTA 2 típus két egymásra helyezett 14,3 méter hosszúságú hídrész hordozására és telepítésére képes, mellyel az akadály szélességétől függően képes 2 db 14,3 méteres, vagy 1 db 26 méteres híd építésére. A PTA 3 típus 3 db egymásra helyezett 10,5 méter hosszúságú híd hordozására és telepítésére alkalmas, mellyel az akadály szélességétől függően képes 3 db 10,5 méteres, vagy 1 db 10,5 méteres és 1 db 18,7 méteres, vagy 1 db 27 méteres híd építésére.

Költségvetési okokból a francia hadsereg beszerzési ügynöksége a PTA 3 kedvezőbb hadműveleti alkalmazásának előnyei ellenére a PTA 2 típust választotta és rendelte meg a francia haderő részére.

---

¹⁷ Forrás: http://www.ixarm.com/PAR-70?var_recherche=par+70 2012.08.26.

¹⁸ Forrás: <http://www.military-today.com/engineering/pta2.htm> 2012.07.03.

¹⁹ Forrás: <http://articles.janes.com/articles/Janes-Military-Vehicles-and-Logistics/CNIM-PTA-modular-assault-bridge-France.html> 2012.09.09.

²⁰ Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf 2012.07.12.

²¹ Forrás: <http://www.army-technology.com/contractors/engineering/cnim1/press1.html> 2012.07.03.

6. sz. kép PTA 2 telepítőjármű a hidakkal²²

3. sz. ábra PTA 3 telepítőjármű a hidakkal²³

A rendszersítésre került PTA 2 hídrendszer két részből áll:

- a telepítőjárműből (két híddal);
- és a hídszállító nyergesvontatóból (két híddal).

7. sz. kép A telepítőjármű²⁴

8. sz. kép A hídszállító nyergesvontató²⁴

A telepítőjármű a CNIM által tervezett – egyes összetevői a finn Sisu cég által gyártott – speciálisan kialakított 5 tengelyes, 10x10 kerékmeghajtású terepjáró gépjármű. A jármű független kerékfelfüggesztéssel, szervokormányzással, automata sebességváltóval rendelkezik. Érdekessége, hogy mind a 10 hajtott kerék kormányozható, hasmagassága pedig 34 és 45 cm között változtatható. A jármű a vezetőfülkéből vezérelhető központi gumibroncs-nyomásszabályozó rendszerrel rendelkezik, mellyel a gumibroncsok nyomása a terepviszonyoknak megfelelően állíthatóak, így kiváló terepjáróképességet és a magas szintű mobilitást biztosít a jármű számára. A beépített talajellenállásmérő rendszer képes meghatározni a talaj teherbírását, ami további biztonságot nyújt a terepen való közlekedés során. A vízzáró szigetelésű tüzelőanyagellátó- és független elektromos rendszere lehetővé teszi, hogy előkészítés után akár 1,5 m mélységű gázlón is átkeljen. Erőforrása egy turbófeltöltésű 550 KW-os Mercedes dízelmotor. A PTA 2 mobilitása lehetővé teszi, hogy lépést tartson a Leclerc harcocsikkal a műveleti tevékenységek során.

A telepítőjárművet számos csúcstechnológiával látták el.²⁵ A telepítőjármű elején került elhelyezésre a páncélvédelemmel ellátott vezetőfülke, mely teljesen zárt és légkondicionáló rendszerrel is felszerelt. A vezetőfülke a kétfős kezelőszemélyzet részére akna-, lövedék-, repesz elleni, illetve ABV védelmet biztosít. Lehetővé teszi, hogy a kezelőszemélyzet teljes védelem alatt képes a híd telepítésére, visszatelepítésére (felvételére). A rendszer páncélvédeltsége révén alkalmazható közvetlen harcérinkezésben is.

Beépített lézeres távolságmérője alkalmas az akadály szélességének lemérésére. GPS rendszere megkönnyíti a híd telepítési helyének megközelítését, koordinátáinak rögzítését, a már korábban lerakott híd megtalálását és felvételét.

²² Forrás: http://www.armyrecognition.com/images/stories/europe/france/wheeled_armoured/sprat/pictures/SPRAT_PTA_Systeme_Pose_RAPide_Travures_quick_deployment_mobile_bridge_PTA_MLC_80_France_French_army_defence_industry_002.jpg 2012.09.01.

²³ Forrás: <http://www.army-guide.com/eng/firm1492.html> 2012.05.26.

²⁴ Forrás: Szerkesztette Dr. Szabó Sándor a PTA Pont d'Assaut Modulaire Modular Assault Bridge Classe 80 – MLC 80 CNIM gyári ismertető 5. oldali képek alapján. 2012.09.16.

²⁵ Forrás: <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&p=54299> 2012.09.21.

9. sz. kép A telepítőjármű híd nélkül²⁶

A telepítőjárművet hossza és beépítettsége miatt tolatókamerával is ellátták. Rossz látási viszonyok (közvetlen harcérinkezésben a szélvédőre felszerelt kiegészítő páncélzat alkalmazása esetén) az eszköz alkalmazását az előre és oldalra felszerelt infravörös kamerák segítik.

10. sz. kép Az elülső kamera²⁷

11. sz. kép Az oldalsó kamera²⁷

A híd telepítésének megkönnyítése érdekében a járművet ellátták egy lejtő- és odaldőlés kijelző rendszerrel is.

Az összeköttetést speciális híradó eszközök, illetve belsőbeszélő rendszer teszi lehetővé. A kabin és a motor automata tűzvédelmi rendszerrel került ellátásra. Az alapjárművet úgy tervezték, hogy a kezelőszemélyzet életfeltételeit a vezetőfülke berendezései 24 órás „lezárt” helyzetben is biztosítani tudják.

²⁶ Forrás: http://i80.servimg.com/u/f80/11/20/84/50/sprat_11.jpg 2012.09.21.

²⁷ Forrás: <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&p=54299> 2012.09.21.

A telepítőjármű fegyverzettel nem rendelkezik, így védelmét az átkelőhelyet biztosító alegységek látják el. Önvédelem céljából az alváza ködgránátvetők kerültek felszerelésre, melyek képesek a telepítőjármű ködálclázására.

Tervezői szerint nincs a világon ehhez hasonló, egyenértékű rendszer.²⁸ További előnyének tartják, hogy a gumikerekes alváz a lántalpassal szemben sokkal olcsóbb, fenntartása költséghatékonyabb.

A telepítőjármű főbb jellemzői^{29, 30, 31}	
Rendszerezítve	Csapatpróbán 2011-től
Kezelőszemélyzet	2 fő
Méret és tömeg	
Tömeg (a hidakkal)	59 t
Hossz (a hidakkal)	17,3 m
Hossz (üresen)	15 m
Szélesség (a hidakkal)	4 m
Szélesség (üresen)	3,2 m
Magasság (a hidakkal)	3,93 m
Mogékonyság	
Motor	dízel
Motor teljesítmény	550 KW
Maximális közúti sebesség	70 km/h
Hatótávolság	800 km
Manőverezőképeség	
Maximális emelkedő	60%
Oldaldőlés	45%
Lépcsómászó képesség	0,8 m
Árokáthidaló képesség	3 m
Fordulási sugár	
▪ Falak között	14 m
▪ Szegélyek között	12,3 m
Gázlóképesség	
▪ Előkészítés nélkül	~ 1 m
▪ Előkészítés után	~ 1,5 m

A telepítőjárművön 2 darab 14,3 méter hosszúságú hídmező került egymás fölé elhelyezésre. A kezelőszemélyzet az áthidalandó akadály szélességétől függően képes:

- 2 db 14,3 méteres;
- vagy 1 db 26 méteres híd építésére.

A 14,3 méteres (1 mezős) híd teherbírása láncalpas járművek esetén MLC120T, míg a 26 méteres (2 mezős) híd teherbírása láncalpas járművek esetén MLC80T, kerekes járművek esetén pedig MLC100W. Egy-egy hídmező tömege 7,4 tonna, útpálya szélessége 4 méter, míg

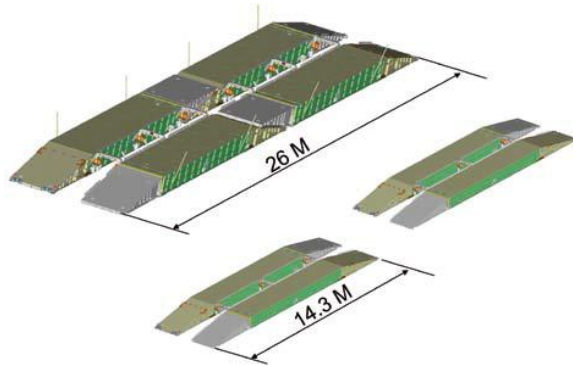
²⁸ Forrás: <http://www.cnim.com/en/modular-assault-bridge-sprat.aspx> 2012.09.01.

²⁹ Forrás: <http://worldwide-defence.blogspot.com/2012/06/pta-modular-assault-bridge-cnim-france.html> 2012.09.01.

³⁰ Forrás: <http://www.military-today.com/engineering/pta2.htm> 2012.04.24.

³¹ Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf, 2–3. oldal. 2012.09.09.

a nyompályák szélessége 1,5 méter. A hídmezők mindkét végükről telepíthetőek és felvehetőek.

4. sz. ábra A hídmezők³²

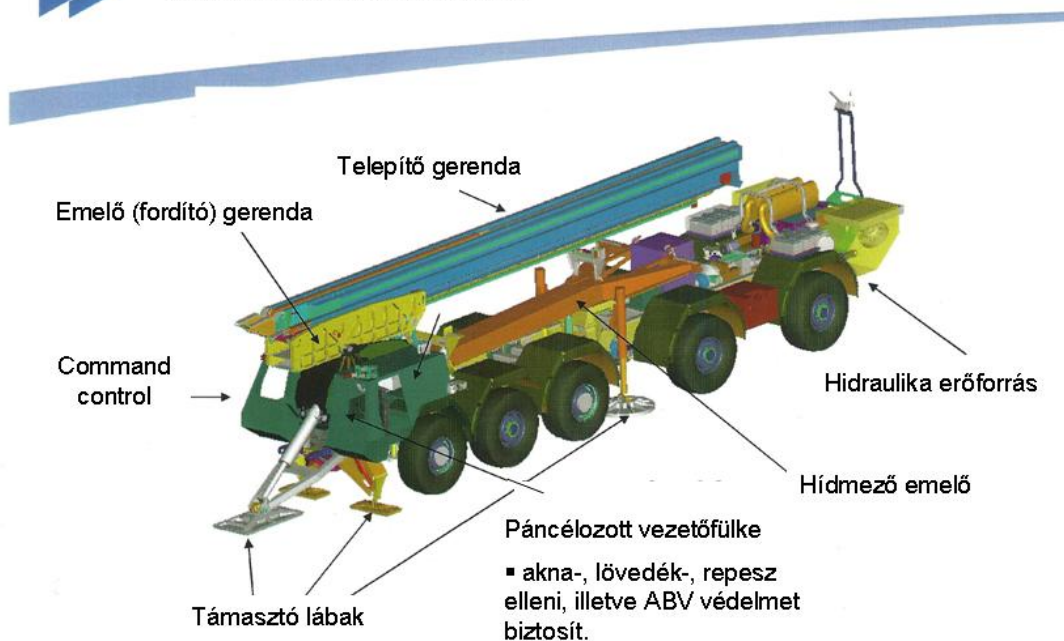
12. sz. kép A két hídmező telepítése³²

A hídrendszer érdekessége, hogy jelenleg a világ egyik legerősebb pályaszerkezetével rendelkezik.

A hídmező telepítése a telepítőjármű segítségével vízszintesen történik, amely jelentősen megnehezíti a híd telepítési helyének felderítését. A híd (-ak) telepítése, felvétele teljes mértékben automatizált, de a kezelőszemélyzetnek lehetősége van a „manuális” telepítésre és felvételre egyaránt.

A TELEPÍTŐ RENDSZER

5. sz. ábra A telepítő rendszer fő részei³³

A rövid híd (1 mező) telepítése körülbelül 6 percet, míg felvétele 7 percet vesz igénybe. A hosszú híd (2 mezős) telepítése 10 perc alatt, míg felvétele ugyancsak körülbelül 10 perc alatt hajtható végre. A híd fedélzetét csúszásgátló bevonattal látták el.

³² Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf, 2. oldal. 2012.09.09.

³³ Forrás: Szerkesztette Dr. Szabó Sándor a PTA Pont d'Assaut Modulaire Modular Assault Bridge Classe 80 – MLC 80 CNIM gyári ismertető 6. oldali ábra alapján. 2012.09.16.

A hídmező fontosabb adatai ^{34 35}	
Méret és tömeg	
Hídmező hossz	14,30 m
Útpálya szélesség	4,00 m
Nyompálya szélesség	1,50 m
A rövid híd (1 mező) teherbírása (láncalpas eszköz esetén)	MLC120T
A hosszú híd (2 mező) teherbírása (láncalpas eszköz esetén)	MLC80T
A hosszú híd (2 mező) teherbírása (gumikerekes eszköz esetén)	MLC100W
Tömeg	7 400 kg
Telepítési idő	
A rövid híd (1 mező) telepítése	6 perc
A hosszú híd (2 mező) telepítése	10 perc
A hosszú híd (2 mező) felvétele (bármilyen partról)	10 perc
Élettartam	
A hosszú híd (2 mező) élettartama alatt biztosítja	
▪ MLC40T	5000 db eszköz átkelését
▪ MLC50T	2500 db eszköz átkelését
▪ MLC80T	1900 db eszköz átkelését
Összesen	9400 db eszköz átkelését

13. sz. kép A híd telepítése³⁶

14. sz. kép Áthaladás a kész hídon³⁶

A hídrendszer másik fontos része a telepítőjármű mellett a Porteur de Travures Supplémentaire (PTS) – a Hídszállító nyergesvontató (két híddal).

15. sz. kép A hídszállító nyergesvontató³⁷

³⁴ Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf, 3. oldal. 2012.09.09.

³⁵ Forrás: A PTA Pont d'Assaut Modulaire Modular Assault Bridge Classe 80 – MLC 80 CNIM gyári ismertető 8. oldal. 2012.09.16.

³⁶ Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf, 4. oldal. 2012.09.09.

³⁷ Forrás: <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&t=7334&p=55643&hilit=SPRAT+Syst%C3%A8me+de+Pose+RAPIDE+de+Travures+#p55643> 2012.09.22.

A hídszállító nyergesvontató alaprendeltetése a telepítőjármű által felhasznált hídkészlet pótlása, de alkalmas a már telepített hídelemek felszedésére is.³⁸

A nyergesvontatmány egy háromtengelyes Scania R580 típusú vontatójárműből és egy kéttengelyes féltótkocsiból áll, melyen 2 db 14,3 méteres hídmező került elhelyezésre. A vontatójármű vezetőfülkéje páncélozott. A kétfős kezelőszemélyzet páncélvédettség mellett képes a hídelemek – telepítőjármű részére történő – átadására, vagy felszedésére.

A hídszállító nyergesvontatmány fontosabb adatai ^{39, 40}	
A nyergesvontató jellemzői	
Nyerges vontató típusa	Scania R580
Konfiguráció	6x6
Motor teljesítmény	420 LE
Páncélozott vezetőfülke	Igen
Méret és tömeg	
A nyerges szerelvény	
Hossz (hídmezőkkel)	19,55 m
Szélesség (hídmezőkkel)	4,0 m
Magasság (hídmezőkkel)	4,0 m
Tömeg (hídmezőkkel)	40 500 kg

A hídrendszerhez kialakítottak egy speciális kiegészítő készletet, mely alkalmazásával a telepített híd alkalmassá válik a polgári logisztikai (alacsony hasmagasságú) járművek átbocsátására is. A kiegészítő készlet beépítése 1+4 fő alkalmazásával körülbelül 2 órát vesz igénybe.⁴¹

16–17. sz. képek A kiegészítő (logisztikai) készlet szállítása⁴¹

A képzés és a gyakorlati fogások elsajátítása, begyakorlása érdekében a gyártó egy szimulációs rendszert is kifejlesztett.⁴²

Gyártói szerint a hídrendszer a világon egyedülálló. A híd hosszának változtathatósága, a gumikerekes alváz alkalmazása jelentős megtakarítást eredményez a hagyományos lántalpas alvázhoz képest. A CNIM cég exportra is felajánlotta a hídrendszert és több ország is élénken érdeklődik iránta.

³⁸ Forrás: http://fr.wikipedia.org/wiki/Syst%C3%A8me_de_pose_rapide_de_travures 2012.09.01.

³⁹ Forrás: http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf, 3. oldal. 2012.09.09.

⁴⁰ Forrás: A PTA Pont d'Assaut Modulaire Modular Assault Bridge Classe 80 – MLC 80 CNIM gyári ismertető 8. oldal. 2012.09.16.

⁴¹ Forrás: <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&p=54299> 2012.09.21.

⁴² Forrás: http://www.armyrecognition.com/french_army_france_wheeled_armoured_vehicle_uk/sprat_pta_modular_fast_bridge_launcher_truck_10x10_technical_data_sheet_specifications_pictures_.html 2012.07.14

BEFEJEZÉS

A háborús tevékenységek gyakorlati tapasztalatai igazolják, hogy a műveleti területen található hidak (átkelési lehetőségek) rombolása jelentősen megnehezíti a csapatok harcfeladatainak teljesítését, a szükséges után- és hátraszállítások időbeni végrehajtását.

A katonai szakemberek hosszú idő óta kutatják, fejlesztik azokat a műszaki technikai eszközöket és megoldásokat, melyek a fenti nehézségek megoldását hivatottak elősegíteni.

A cikkben bemutatott eszközök a számtalan műszaki szakfeladat közül csak az átkelési feladatok egy szűk területén adnak megoldást. Az átkelést elősegítő „eszköztár” ennél jóval bővebb, terjedelmesebb.

Tervezett sorozatunk további írásaiban folytatjuk a korszerű műszaki technikai eszközök és harcanyagok jellemzőinek, alkalmazási lehetőségeinek bemutatását, azok jobb megismerése céljából.

A következő publikációnkban néhány érdekességet szeretnénk bemutatni tisztelt olvasóink számára, melyek talán kevésbé ismertek, de hasznosságuk, alkalmazhatóságuk megkérdőjelezhetetlen.

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁS

1. Kovács Tibor: A túlélőképesség fokozásának műszaki feladatai. Hadtudomány, 2004/1. szám. 114-122. oldal.
2. Tomolya János, Padányi József: „A műszaki erők alkalmazása az iraki Szabadság Műveletben”. Hadtudományi Szemle 3: (2008) 34–48. oldal.
3. Pont d'Accompagnement sur Remorque Classe 70 a CNIM cég termékismertetője.
4. <http://articles.janes.com/articles/Janes-Military-Vehicles-and-Logistics/CNIM-PTA-modular-assault-bridge-France.html>
5. http://fr.wikipedia.org/wiki/Syst%C3%A8me_de_pose_rapide_de_travures
6. http://i80.servimg.com/u/f80/11/20/84/50/sprat_11.jpg
7. <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&p=54299>
8. <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=122&t=7334&p=55643&hilit=SPRAT+Syst%C3%A8me+de+Pose+RApide+de+Travures+#p55643>
9. <http://servir-et-defendre.com/viewtopic.php?f=49&t=1684>
10. <http://worldwide-defence.blogspot.com/2012/06/pta-modular-assault-bridge-cnim-france.html>
11. http://www3.janes.com/subscribe/jmvl/doc_view.jsp?K2DocKey=/content1/janesdata/yb/jmvl/jmvl_0159.htm@current&Prod_Name=JMVL&QueryText=%3CAND%3E%28%3COR%3E%28%28%5B80%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%2C+%28%5B100%5D+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+title%29+%3CAND%3E+%28%5B100%5D%28+pfm+%3CAND%3E+bridge%29+%3CIN%3E+body%29%29%29
12. <http://www.army-guide.com/eng/firm1492.html>
13. http://www.armyrecognition.com/french_army_france_wheeled_armoured_vehicle_uk/sprat_pta_modular_fast_bridge_launcher_truck_10x10_technical_data_sheet_specifications_pictures_.html
14. http://www.armyrecognition.com/images/stories/europe/france/wheeled_armoured/sprat/pictures/SPRAT_PTA_Systeme_Pose_RApide_Travures_quick_deployment_mobile_bridge_PTA_MLC_80_France_French_army_defence_industry_002.jpg

15. <http://www.army-technology.com/contractors/engineering/cnim1/press1.html>
16. <http://www.cnim.com/en/modular-assault-bridge-sprat.aspx>
17. http://www.cnim.com/resources/fichiers/cnim_fr/brochures/CNIM_PTA_HR.pdf
18. <http://www.docin.com/p-33891477.html>
19. http://www.ixarm.com/PAR-70?var_recherche=par+70
20. <http://www.military-today.com/engineering/pta2.htm>
21. <http://www.wszx.cn/uploadfile/200512322232322.JPG>